

La llegenda del caganer

Fa molt, molt de temps, en un poble petit amagat entre muntanyes de Catalunya, vivia un pagès anomenat Pau. En Pau era conegut per ser un home molt treballador i sempre tenia els camps plens de blat, verdures i flors. Els veïns sovint es preguntaven com ho feia perquè tot el que plantava creixia més gran i més bonic que a cap altre lloc.

Un dia, mentre en Pau treballava al camp amb el seu gran barret de palla i les botes enfangades, un amic li va preguntar:
– Pau, quin és el teu secret? Com és que tot creix tan bé al teu camp?

En Pau es va posar vermell i, amb un somriure trapella, va dir:
– Bé, potser és perquè tinc un truc molt especial… però no és gaire bonic d'explicar!

L'amic va riure, pensant que en Pau estava fent broma. Però en Pau no bromejava. Veieu, cada dia, quan en Pau passejava pels camps, deixava una mica d'adob natural… fet per ell mateix! És a dir, s'asseia tranquil·lament entre les plantes i feia les seves necessitats. Pot semblar una mica estrany, però era la millor manera de fertilitzar la terra, i les plantes ho agraïen molt.

Quan va arribar Nadal, en Pau i la seva família van decidir muntar un pessebre ben bonic. Van posar-hi el nen Jesús, la Mare de Déu, Sant Josep, els pastors, les ovelles, i fins i tot un riu fet de paper de plata que brillava com si fos real. Però, mentre ho mirava, en Pau va pensar:
– Falta alguna cosa… alguna cosa especial.

I aleshores se li va acudir una idea: va fer una figura de fang d'un pagès com ell mateix, amb els pantalons abaixats, fent les seves necessitats al camp. La va posar darrere una muntanyeta de molsa, ben amagada. Quan els seus fills ho van veure, van esclatar a riure!
– Pare! Què hi fa aquest pagès fent caca al pessebre? – van dir amb els ulls com plats.

En Pau va respondre tot seriós:
– Això, fills meus, és el caganer. És un símbol de bona sort i fertilitat. Gràcies a ell, les plantes creixen fortes i sanes, i la terra és més rica. És com un homenatge a la natura i al treball del camp.

Els nens no ho acabaven d'entendre del tot, però cada vegada que miraven el caganer, reien una mica més. I sabeu què va passar? Quan els veïns van visitar el pessebre d'en Pau i van descobrir la figura, els va encantar la idea! Tant, que van decidir fer els seus propis caganers i posar-los també al pessebre. Al cap d'un temps, la notícia va córrer per tots els pobles de Catalunya.

Els caganers es van convertir en una tradició tan estimada que, amb el pas dels anys, van començar a aparèixer figures de caganers de tota mena: pastissers, pagesos, futbolistes, cantants famosos, i fins i tot reis i reines. Però hi ha una norma molt divertida: el caganer sempre s'ha de col·locar ben amagat al pessebre, darrere d'un arbust o una muntanya de molsa, perquè els nens i nenes el puguin buscar

com si fos un joc.

Així doncs, cada Nadal, quan mirem el pessebre i trobem el caganer, no només riem una estona, sinó que també recordem la importància de cuidar la terra, treballar amb dedicació i posar-hi una mica d'humor a la vida. I és per això que el caganer s'ha quedat per sempre com una part única i màgica del Nadal català.